

Селәнә эдл-ахун зер-зев Яслгъиг чанъгъахмн

Улл уга хурагдх, КПСС-н XXI хург, Советск Союзин олт амтнә болн Коммунистическ парти тууджд, нег ик ончта, элдү ик чинртә халхнъ болдж тусхмн.

Ода цуг мана орн-нутг, Коммунистическ парти тер тууджлгч хургт күчтә гидг-белдвр делгрүлдж йовх цагт, советск улсин омг-седкльн, оргмджнъ, кōдлмшиннъ урмднъ йир ик гидгяр бōдлдж ссв. КПСС-н XXI хургт нерәдгддж кегддж йовх социалистическ дōрдән олт амтнә эдл ахун цуг олт зүсн кōдлмшиннә алык участкднъ болв чигн делгрдж йовна.

1958 ч джилин эргцд, мана республикин селәнә эдл-ахун кōдлчнр му бишәр кōдлчхәв. Болв зуг, селәнә эдл-ахун улм хурлар бōдлүлхин эркд, олт амтнә эдл-уш, идх-уухиг элвджүлхин эркд, олт амтнә джиргълиг улм байрта болгъхин эркд, шидрк долан джилмүдин эргцд йир ик кōдлмш кегдхмн.

Тер тоот тōрмүд, КПСС-н XXI хургт Н. С. Хрущевин кех докладин тезисмүдт йир ик тодрха кевәр темдггдджәцхәнә.

Трактормудиг, селәнә эдл-ахун наадк цуг машинид цагланъ дигтә-даратагъяр ясдж, эн тоотиг цугтагъинъ хаврин тәрәнә кōдлмшт бел кедж авлгън—селәнә эдл-ахун олт зүсн кōдлмш дунд бас нег йир ик эрки чинртә тōрнъ.

Трактормуд болн селәнә эдл-ахун наадк чигн машинид райодар ягъдж ясгддж йовхинъ шиндждәд хәләхлә, басл йир ик хашнъгар кōдлдж йовх райод баәнә. Улгүринъ келхд, трактормуд яслгъяр дōрвдгч кварталиннъ даалгъвран Сарпинск район әрән гидж 41 процент күргддж күцәдж, колхозмудар болхла тундорхнъ дор—25 процент болдж тусдж. Эн районд, трактормуд болн селәнә эдл-ахун наадк чигн машининнъ яслгъан, ода чигн экләд уга эдл-ахус бас баәнә. Эн района „Степной“ совхоз арвхн трактор ясдж.

Яшалтинск районахн эднәс холд одсмн уга. Трактормуд яслгъан эдн 51 процент күргддж күцәдж, колхозмудар—31 процент күргддж. Ясврн кōдлмш Приютненск районд бас муугъяр кегддж йовна.

Эн джилин селәнә эдл-ахун кōдлмш, хур-борана учрар уданар татгддж кегдәд, тракторн паркиг тегәд цагланъ, эртәр сулдхд

болсн уга. Дакад гидмн болхла эн джил РТС-д бурдәгдснә турунък джилнъ билә. Республикин селәнә эдл-ахун министрств, КПСС-н районн комитетс, эн тоотинъ тоолцхах зōвтә бәәсмн. Ясвриннъ кōдлмшән колхозмуд болн совхозмуд килмджтә сән дōнъ-нōкд угагъяр күцәдж чадшгонъ кенд болв чигн мел ил бәәсмн. Тер бийнъ, республикин селәнә эдл-ахун министрств, КПСС-н зәрм райкомс, теднд цагланъ нōкд болцхасн уга.

Селәнә эдл-ахун техник яслгънднъ РТС-д, колхозмудт ода чигн сулар дōнъ-нōкд болджацхана, колхозмудин машинн паркин кōдлмш ягъдж кегддјәхинъ шинджддж хәләдж теднд, онъган сәәнәр бгчәцхәхш.

Зәрм газрмудар машинн-тракторн паркиг ясруллгъяр кегддјәх кōдлмш бәргдәд бәәдг учрнъ—РТС-г, колхозмудиг болн совхозмудиг запасн частьсар болн ясвр келгъид кергтә материалмудар муугъяр теткдјәхин учр болдж гарчана.

Запчастъсиг цагланъ зōбдј авч ирлгъяр Главтракторсбыт (үр Сачков), сельхозснаб (үр Волошкин) шамдгъа, түргн кōдлмш кедж, күцәдж чадсмн уга.

Республикин селәнә эдл-ахун министрств (үр Бабышев) эн хойр организацсин кōдлмшиг шуудж хәләдж ясрулхин тускар, эднәннъ оми, темдгтә тиим некврмүд тәвсмн уга. Тер буру йовдл.

Селәнә эдл-ахун машинд, хәләмдј-хармлж угагъяр үрәд-тарад бәәдг учр бас баәнә. Энүнә тускар темдгтә тиим гем-уул гаргъсн улсиг бршәнъгъу угагъяр цааджла харгъулдјәх кергтә.

Трактормудиг болн селәнә эдл-ахун наадк чигн машинид яслгъяр кōдлмш гүдждрдж кедж йовх цагт, олт дундин цәәлгъврн партиин кōдлмшән бидн мартх зōв угавдн. Ик даалгъврта эн кōдлмш, КПСС-н райкомсин эм деер ачгддж ирдјәнә.

Селәнә эдл-ахун цуг зерзевән цагланъ ясдж авад, хаврин тәрә тәрәгънд, тер тоотан, цугтагъинъ бел кегъәд авч оркхла, республикин селәнә эдл-ахун цуг кōдлчнрин, цуг мана колхозмудин болн совхозмудин, бәәрн газрин партиин болн советск организацнн гардачнрин йоста үнн сән нернъ болхмн.